

ಈ ನೆಲದ ನಿಜವಾದ 'ಧರ್ಮ' ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವರೆ ವಚನಕಾರರು. ಸಂಪತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರರಾದ ದುಡಿಮೆಗಾರರು, ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಜಾಲಗಾರರು, ಚಮ್ಮಾರರು, ಹೆಂಡ ಮಾರುವವರು, ತುರುಗಾಹಿಗಳು, ಒಕ್ಕಲು ರೈತರು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಶೂದ್ರವರ್ಗದವರು ಕಟ್ಟಿದ ಲೋಕಹಿತ ಮತ್ತು ಮಹಾಕರುಣೆಯ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಈ ನೆಲದ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಜಗತ್ತಿನೆಡೆಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿದವರು ವಚನಕಾರರು. ಸರ್ವ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸುವುದೇ ವಚನತತ್ವಗಳ ಮೂಲ ದ್ರವ್ಯ. ಪ್ರಭುತ್ವ, ಮೌಢ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವವಿರೋಧಿ ಧರ್ಮ ಚಿಂತನೆಯ ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಇಡೀ ಕಾಯಕ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸಿದವರು ಇದೇ ವಚನತತ್ವದ ನುಡಿಕಾರರು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಅರಿವಿನಿಂದ ತಮಗೆ ತಾವೇ ವಿಮೋಚನೆ ಪಡೆದು ಇತರರ ವಿಮೋಚನೆಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರು. ಇವರನ್ನೇ ವಿಶಾಲಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಚನಕಾರರು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಇವರು ಹೇಳಿದ ಧರ್ಮ ಕೇವಲ ನುಡಿಗೇ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾದುದಲ್ಲ! ಅವರದು ನುಡಿಯಂತೆ ನಡೆಯುವ ಧರ್ಮ. ಸಕಲರಿಗೂ ಲೇಸನೇ ಬಯಸುವ ಧರ್ಮ.

'ರೈತರು, ನೇಯ್ಗೆಯವರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರರು ಈ ದೇಶದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನ. ಪರದೇಶದ ಜನರಿಂದ ಪರಾಜಿತರಾದ ನಮ್ಮವರೇ ಆದ ಜನರಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟ ನಡವಳಿ ಜನ ಇವರು; ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ, ಶ್ರಮದ ಪ್ರತಿಫಲವಿಲ್ಲದೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಜನ ಇವರು. ಭಾರತದ ರೈತ, ಚಮ್ಮಾರ, ಜಾಡಮಾಲಿ ಮತ್ತಿತರ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾವಲಂಬನಾ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿಂತ ಉತ್ತಮ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅವರು ಗೋಣಗಾಡದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ನಮಗೆ ಸಿಗುವ ಆಹಾರ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳ ಸರಬರಾಜು ನಿಂತಂತೆಯೇ' ಎಂದು ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತುಗಳು ಈಗಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತುತ. 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು

ವಚನಕಾರರ ಹೊದೋಟ

ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕೊರತೆಯೇ ದುಡಿಮೆಗಾರ ಸಮುದಾಯಗಳ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಧರಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ನೀಲಗಾರರು ಹೀಗೆ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ: 'ಆ ಕಂಡಾಯ ಮಾಡಿದರ್ಯಾರು! / ಈ ತಂಬೂರಿ ಮಾಡಿದರ್ಯಾರು! ಆ ದಮಡಿ ಮಾಡಿದರ್ಯಾರು! / ಈ ತಾಳ ಮಾಡಿದರ್ಯಾರು! / ಹಟ್ಟಕಟ್ಟೋರು ನಾವು / ತೊಟ್ಟ ತಿರುವೋರು ನಾವು / ಮಂಚ ಮಾಡೋರು ನಾವು / ಕಿಟಕಿ ಮಾಡೋರು ನಾವು / ಕುರ್ಚಿ ಮಾಡೋರು ನಾವು / ಕಡ ಮಾಡೋರು ನಾವು / ನೇಗಿಲು ಕಟ್ಟೋರು ನಾವು / ಮೇಣಿ ಮಾಡೋರು ನಾವು / ಕೇಳಲೇ ಪರದೇಸಿ, ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತೀವಿ / ಕಾಡುಗಲ್ಲ ತರುತೀವಿ / ಲಿಂಗ ಮಾಡುತೀವಿ ಕಾಣೋ / ವಿಗ್ರ ಮಾಡುತೀವಿ ಕಾಣೋ / ದೇವರು ಮಾಡುತೀವಿ ಕಾಣೋ / ನಾವು ಮಾಡಿದ ದೇವರ ಮಾತಾಡುತೀವಿ / ಎದೆಗೊಡ್ಡು ಮಾತಾಡುತೀವಿ ಬ್ರಹ್ಮಪಂಚಾಳದವರು / ಲೇ ತಿರುಕ / ನಾವು ಮಾಡಿದ ದೇವರ ನೀನು ನಮಗೆ ದೇವರು ಅಂತಿಯೇನು?'. ತಮ್ಮ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಕುಶಲಕರ್ಮಿ ಸಮುದಾಯಗಳು, ತಾರಕ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಈ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ಸೊಲ್ಲುಗಳು, ವಚನಕಾರರು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಪಂಚಾಳದವರಿದ್ದ ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಎಚ್ಚರ ಇಂದು ದುಡಿಮೆಗಾರರ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿಯೇ ದುಡಿಯುವವರ ಮತ್ತು ಇವರ ಶ್ರಮದ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವವರ ವಿಮೋಚನೆಯೂ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನಡುನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ದಡ ಸೇರಲಾಗದು! ಏಕೆಂದರೆ ಲೋಕವೆಂಬುದು ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಜಾಲ. ಇಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ದೋಣಿ ದಡ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವೆನ್ನುವುದು ಬಹುಜನರ ಶ್ರಮ, ದುಡಿಮೆ, ಆದರ್ಶ, ಕನಸುಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿರುವುದು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ಸಮಾಜವನ್ನು ನೂರಾರು ಹೂಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಅರಳುವ ಸುಂದರ ಹೂದೋಟವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ!

ಯಾವುದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾಗಲಿ, ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಮುದಾಯಗಳ, ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದಮನಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ದಾಸ್ಯಕ್ಕೀಡುಮಾಡಬಾರದು! ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾಲಾಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಚನತತ್ವ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೂ ಅಡಿಯಾಳುಗಳಿಲ್ಲ! ಎಲ್ಲರೂ ಮುಖ್ಯರೆ! 'ನಿತ್ಯ ದುಡಿಯೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ' ಎಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದವರು. ಸೋದರತೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಣುವುದೇ ಉನ್ನತವಾದ ನಿಸರ್ಗ ಧರ್ಮವೆಂದು ವಚನಕಾರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವತಾವಾದದ ಈ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪಾಠವನ್ನು ವಚನತತ್ವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಲಿಸಿದೆ. ವಚನಕಾರರನ್ನು ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ.

ನಮ್ಮ ನೆಲದ ವಚನ ಧರ್ಮವು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವೆ ಎಂದೂ ಕಿಚ್ಚು ಹತ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರ ವಿರುದ್ಧವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ! ಸಕಲಜೀವಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನೇ ವಚನ ಧರ್ಮ ನಮಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಪರವಿಚಾರ, ಪರಧರ್ಮವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಾರಿದ್ದು ಇದೇ ನೆಲದ ಧರ್ಮ. ಭಯ, ದ್ವೇಷ, ಸಂಕುಚಿತತೆ ಹಾಗೂ ವಿವೇಕವನ್ನು ಕುರುಡು ಮಾಡುವ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದು ವಚನತತ್ವಕ್ಕೆ. ಈ ತಿಳಿವು ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ವಚನಕಾರರು, ಕುವೆಂಪು ಬಿತ್ತಿದ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಧರ್ಮ.

■ ಜಿ.ವಿ. ಆನಂದಮೂರ್ತಿ

ಮಾತೆ ಮತ್ತು

● ಧರ್ಮಾಸನ ಹೊರಳುತಿವೆ/ ಸಿಂಹಾಸನ ಉರುಳುತಿವೆ/ ಜಾತಿ ಪಂಥ ತೆರಳುತಿವೆ/ ಮನದ ಮರೆಯಲಿ.

—ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

● ಆಸೆ ಎಂಬ ದೇವತೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಚಿತ್ರ. ಅವಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದಷ್ಟೂ ದುಃಖ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ; ಕಡೆಗಣಿಸಿದಷ್ಟೂ ಆನಂದ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ.

—ತುಳಸಿದಾಸ

● ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ತುಂಬ ಭೂತದ

ಸುದ್ದಿ: ನೀರ ಮೇಲಕ್ಕೊಂದು ಮಡಿ, ಕೆಳಕ್ಕೆಳು ಮಂಜಿನ ಶಿಖರಿ.

—ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

● ಅಹಂಕಾರಿ ಮನುಷ್ಯ ಒಂಟಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

—ಚಿನ್ನವೀರ ಕೇವಿ

● ನಿಮ್ಮ ಕೋಪಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು

ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕೋಪವೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

—ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ

● ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ದೇವರಾಗುತ್ತೇವೆ, ದೇವಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ದೇವಗಳಾಗುತ್ತೇವೆ.

—ಕುವೆಂಪು

● ಬರವೇ ಇರಲಿ, ಸಮೃದ್ಧಿ ಬರಲಿ ತಾಳುವ ಬಾಳಿನ ಬಾವುಟವಿರಲಿ.

—ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ